Υπόθεση 28/87

Edgard Arendt
κατά
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

« Υπάλληλοι — Άρνηση εγκρίσεως συμμετοχής σε διαγωνισμό »

Έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση 2633

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Marco Darmon της 20ής Απριλίου 1988 2639

Απόφαση του Δικαστηρίου (τρίτο τμήμα) της 17ης Μαΐου 1988 2641

Περίληψη της απόφασης

Υπάλληλοι — Πρόσληψη — Διαγωνισμός — Διαγωνισμός βάσει τίτλων και εξετάσεων — Κρίση του ειδικού επαγγελματικού προσόντος

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υποθέση 28/87 *

I — Πραγματικά περιστατικά

Α — Κατόπιν του γενικού διαγωνισμού PE/78/C, ο Arendt προσελήφθη ως έκτακτος υπάλληλος, κατόπιν δε, από της 1ης Οκτωβρίου 1982, ως δόκιμος υπάλληλος με βαθμό C 3 στο Τμήμα Ταμείου-Λογιστηρίου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως υπάλληλος ταμείου και λογιστηρίου. Εργάστηκε στην υπηρεσία αυτή από την 1η Οκτωβρίου 1982 ώς τις 31 Μαΐου 1984.

Στις 2 Μαΐου 1984, κατόπιν ανακοινώσεως κενής θέσεως, ο Arendt ζήτησε τη μετάθεσή

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

του στη Διεύθυνση Προσωπικού και Κοινωνικών Υποθέσεων, Τμήμα Κοινωνικών Υποθέσεων. Η αίτησή του έγινε δεκτή και ο Arendt τοποθετήθηκε σ' αυτό το τμήμα από της 1ης Ιουνίου 1984.

Β — Στις 18 Νοεμβρίου 1985 δημοσιεύτηκε από τις υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μια ανακοίνωση εσωτερικού διαγωνισμού με τον αριθμό Β/161, για την πλήρωση θέσεων Β 5-Β 4. Η προκήρυξη του διαγωνισμού αφορά τους εξής τρεις τομείς μεταξύ των οποίων μπορούσαν οι υποψήφιοι να διαλέξουν:

« 1. Σημαντικές εργασίες ελέγχου της καλής οικονομικής διαχειρίσεως και του συμφώνου, του κανονικού και του νομίμου των διοικητικών, οικονομικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση του προϋπολογισμού και της εφαρμογής των μεθόδων διαχειρίσεως και ελέγχου στις οποίες μπορούν να εφαρμοστούν μέθοδοι πληροφορικής.

2. Εφαρμογή, περιλαμβανομένων ενδεχομένως και μεθόδων πληροφορικής, του δημοσιονομικού κανονισμού επί θεμάτων προσλήψεων, διατάξεων και προπαντός πληρωμής και εκτελέσεως εργασιών ταμείου και λογιστηρίου. Έλεγχος όλων των λογιστικών στοιχείων πριν από την καταχώρηση στα γενικά λογιστικά βιβλία. Τροφοδοσία, εποπτεία και έλεγχος των τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και των λογαριασμών ταμείου. Σχέσεις και συνεργασία με τα τραπεζικά ιδρύματα. Συντονισμός των εργασιών μεταξύ λογιστηρίου και ταμείου.

3. Εργασίες που εκτελούνται μέσω προγραμμάτων πληροφορικής, σχετικά με ανάλυση λογαριασμών και εκκαθάριση πληρωμών (μισθών, εξόδων αποστολής, συμπληρωματικών ωρών, διαφόρων προσκλήσεων, εξόδων ταξιδίου κλπ. ...) όλων των κατηγοριών προσωπικού, καθώς και με τον υπολογισμό των συντάξεων και των ασφαλίσεων των μελών. »

Το σημείο ΙΙΙ της προκηρύξεως του διαγωνισμού προβλέπει « τα απαιτούμενα προσόντα και γνώσεις ». Πρόκειται για γνώσεις επιπέδου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή επαγγελματικής πείρας αντιστοίχου επιπέδου, για γνώσεις ή επαγγελματική πείρα σε ανάλογους τομείς με αυτούς που αφορούν οι τρεις πιο πάνω περιγραφέντες τομείς, για γνώσεις ή πείρα στον τομέα της πληροφορικής και για βαθιά γνώση μιας από τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας, καθώς και για γνώση μιας άλλης από αυτές τις γλώσσες.

Το στοιχείο Α του σημείου IV της προκηρύξεως του διαγωνισμού προβλέπει την έκδοση αποφάσεως εγκρίσεως συμμετοχής στο διαγωνισμό με την εξής διατύπωση: « η εξεταστική επιτροπή, αφού λάβει γνώση των φακέλων, συντάσσει τον κατάλογο των υποψηφίων, οι οποίοι ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις που ορίζει η προκήρυξη του διαγωνισμού. Αφού καθορίσει τα κριτήρια βάσει των οποίων θα εκτιμήσει τους τίτλους των υποψηφίων και αφού προχωρήσει στον έλεγχο των τίτλων καθενός από αυτούς που έχει άμεση σχέση με τη φύση των καθηκόντων, η εξεταστική αυτή επιτροπή θα προσδιορίσει, βάσει αυτού του ελέγχου, τους υποψηφίους στους οποίους θα επιτραπεί να μετάσχουν στις εξετάσεις — βαθμολογία: 0 ώς 40· κάθε βαθμός κατώτερος του 24 συνεπάγεται αποκλεισμό ».

Ο Arendt ειδοποιήθηκε από τον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής με έγγραφο της 27ης Μαΐου 1986 ότι δεν έλαβε για τον επιλεγέντα αυτόν τομέα, κατόπιν βαθμολογήσεως των κριτηρίων που έλαβε υπόψη της η εξεταστική επιτροπή, το ελάχιστο όριο των εικοσιτεσσάρων βαθμών που απαιτείται για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό. Στο έγγραφο του προέδρου αναφέρεται ότι ο ενδιαφερόμενος δεν έλαβε το απαιτούμενο ελάχιστο όριο, λαμβανομένου υπόψη του πολύ μικρού αριθμού βαθμών όσον αφορά τα κριτήρια 1 και 3, τα οποία ελήφθησαν υπόψη από την εξεταστική επιτροπή, δηλαδή « τη γενική μόρφωση » και « την ειδική πείρα », ενώ τα λοιπά κριτήρια ήταν « η γενική πείρα », « η προϋπηρεσία σε κοινοτικά

όργανα » και « η εγγραφή σε πίνακα επιτυχίας προηγουμένων διαγωνισμών, ισότιμου ή ανώτερου επιπέδου, βάσει τίτλων και εξετάσεων ».

Ο Arendt ισχυρίστηκε με επιστολή της 3ης Ιουνίου 1986 ότι είχε ισότιμο επίπεδο με εκείνο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ότι το 1982 είχε προσληφθεί σε θέση λογιστού, πράγμα που θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι είχε ικανοποιητική « ειδική πείρα ». Ο πρόεδρος όμως της εξεταστικής επιτροπής απέρριψε τη διοικητική του ένσταση με έγγραφο της 20ής Ιουνίου 1986.

Αφού παρέσχε καινούριες εξηγήσεις στην εξεταστική επιτροπή με επιστολή της 20ής Ιουνίου 1986, ο Arendt υπέβαλε στις 30 Ιουνίου 1986 στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή διοικητική ένσταση κατά της απορρίψεως της αιτήσεως συμμετοχής του στο διαγωνισμό.

Με έγγραφο της 2ας Δεκεμβρίου 1986 γνωστοποίησε η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή στον προσφεύγοντα ότι δεν είχε αρμοδιότητα να υποκαταστήσει την εξεταστική επιτροπή, αλλά ότι θα ανέθετε στη νομική υπηρεσία την έρευνα της υποθέσεως, η γνωμοδότηση της οποίας θα ανακοινωνόταν στον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής.

Ο πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής, με έγγραφό του της 17ης Δεκεμβρίου 1986, παρέσχε στον ενδιαφερόμενο συμπληρωματικές πληροφορίες, χωρίς όμως να αναμορφώσει την απορριπτική του απόφαση της 27ης Μαΐου 1986.

Υπ' αυτές τις προϋποθέσεις άσκησε ο Arendt ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή με την οποία ζητεί την ακύρωση της απορριπτικής αποφάσεως της 27ης Μαΐου 1986 και την καταδίκη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πληρωμή στον προσφεύγοντα μιας λογιστικής μονάδας ως αποζημίωση για αποκατάσταση της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη.

Η προσφυγή καταχωρήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 30 Ιανουαρίου 1987.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας και κάλεσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να απαντήσει εντός προθεσμίας ενός μηνός σε ένα ερώτημα. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απάντησε εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

II — Σύνοψη των ισχυρισμών και επιχειρημάτων των διαδίκων

Α — *Πεπλανημένη αιτιολογία της αποφάσεως της εξεταστικής επιτροπής και εσφαλμένη εκτίμηση της επαγγελματικής πείρας του προσφεύγοντος από την επιτροπή αυτή*

α) Ο *Arendt* ισχυρίζεται καταρχάς ότι η αιτιολογία της απορριπτικής αποφάσεως που ελήφθη γι' αυτόν από την εξεταστική επιτροπή περιέχει αντιφατική αιτιολογία. Πράγματι, στο έγγραφο της 27ης Μαΐου 1986, το οποίο περιέχει την απορριπτική απόφαση, αναφέρεται ότι ο προσφεύγων δεν πέτυχε τον απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό βαθμών για τα κριτήρια 1 και 3 που αφορούν « τη γενική εκπαίδευση » και « την ειδική πείρα ». Στο δε έγγραφο του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής, το οποίο περιλαμβάνει συμπληρωματικές επεξηγήσεις και το οποίο απεστάλη στον προσφεύγοντα στις 17 Δεκεμβρίου 1986, ο πρόεδρος τονίζει μόνο το δεύτερο στοιχείο, δηλαδή την ανεπάρκεια « ειδικής πείρας ».

Πράγματι, ενώ ο ενδιαφερόμενος ισχυρίστηκε ότι είχε ασκήσει από το 1984 έργα λογιστικά, ο πρόεδρος της εξεταστικής του απαντά ότι « η απόφαση της εξεταστικής επιτροπής να μη λάβει υπόψη της την πείρα αυτή ως πείρα λογιστική στηρίζεται στην ακόλουθη σκέψη: παρά τη διατύπωση της γνωστοποιήσεως κενής θέσεως λογιστού, με τον αριθμό 4 330, και παρά την απαίτηση " βεβαιωμένων γνώσεων

λογιστικής", που αναφέρεται σ' αυτή την ανακοίνωση, κατά την άποψη της εξεταστικής επιτροπής η περιγραφή των καθηκόντων που αναφέρεται σ' αυτή την ανακοίνωση, όπου αναγράφονται "διάφοροι υπολογισμοί", δεν μπορούσε να καταδείξει την άσκηση λογιστικής εργασίας, διότι οι πράξεις υπολογισμού δεν μπορούν να εξομοιωθούν, πράγματι, με πράξεις λογιστικές».

Ο Arendt ισχυρίζεται ότι εδώ πρόκειται για διαφορετικό θέμα από εκείνο που έγινε δεκτό με το έγγραφο της 27ης Μαΐου 1986 και από το οποίο φανερώνεται εκείνο που στην πραγματικότητα ήταν καθοριστικό για την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής, δηλαδή ανεπαρκή γνώση της λογιστικής.

Αυτό όμως, αποδεικνύει, κατά τον προσφεύγοντα, πρόδηλο σφάλμα εκτιμήσεως εκ μέρους της εξεταστικής επιτροπής. Πράγματι, η ανακοίνωση κενής θέσεως 4330, κατόπιν της οποίας μετατέθηκε ο Arendt στη διεύθυνση προσωπικού και κοινωνικών υποθέσεων, αξίωνε, στα «απαιτούμενα προσόντα και γνώσεις», «βεβαιωμένες γνώσεις λογιστικής». Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό γιατί η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού Β/161 εκτίμησε τις λογιστικές αυτές γνώσεις ανεπαρκείς από άποψη επαγγελματικής πείρας, ενώ δύο έτη προηγουμένως ο προσφεύγων μετατέθηκε ακριβώς σε θέση για την οποία απαιτούνταν «βεβαιωμένες γνώσεις λογιστικής».

β) Το *Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο* απαντά ότι το έγγραφο της 17ης Δεκεμβρίου 1986 δεν είναι καθόλου αντιφατικό με την απορριπτική απόφαση της 27ης Μαΐου του ίδιου έτους. Το έγγραφο της 17ης Δεκεμβρίου δεν έκαμε τίποτε άλλο από το να προσθέσει συμπληρωματικά στοιχεία, συμπηρωματικές εξηγήσεις, λαμβανομένης υπόψη της διοικητικής ενστάσεως που άσκησε ο ενδιαφερόμενος.

Όσον αφορά την εσφαλμένη εκτίμηση, το Κοινοβούλιο τονίζει ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο δεν προβαίνει σε ακύρωση αποφάσεων σαν κι αυτή που προσβάλει ο Arendt παρά μόνο σε περίπτωση αντικειμενικής και ουσιαστικής πλάνης της εξεταστικής επιτροπής. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο πρέπει, κατά την άποψη του Κοινοβουλίου, να εξεταστεί η προσφυγή.

Η εξεταστική επιτροπή στηρίχτηκε, στην πραγματικότητα, επί της περιγραφής των καθηκόντων που αναφέρονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Η εξεταστική επιτροπή εκτίμησε την επαγγελματική πείρα του Arendt ως ανεπαρκή για να του επιτραπεί η συμμετοχή στο διαγωνισμό, λαμβάνοντας υπόψη αυτήν την περιγραφή των καθηκόντων και κατόπιν σωστής ενημερώσεως, δεδομένου ότι ο ίδιος ο υποψήφιος είχε προσκομίσει τα απαραίτητα στοιχεία.

Β — *Παράβαση του καθήκοντος αρωγής και των κανόνων της χρηστής διοικήσεως*

α) Ο *Arendt* ισχυρίζεται ότι, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που παρέσχε στην εξεταστική επιτροπή και από τα οποία αποδεικνυόταν η πρακτική του άσκηση λογιστικής από πολλών ετών, δεν έπρεπε η επιτροπή αυτή να αποκλείσει εντελώς τη συμμετοχή του στο διαγωνισμό, χωρίς να λάβει τουλάχιστον συμπληρωματικές πληροφορίες. Σε περίπτωση αμφιβολίας αρκούσε για την εξεταστική επιτροπή να πληροφορηθεί σχετικώς. Η παράλειψη της επιτροπής να ενημερωθεί αποτελεί παράβαση του καθήκοντος αρωγής που πρέπει να έχει έναντι των υποψηφίων, καθώς και του στοιχειώδους κανόνα της χρηστής διοικήσεως.

β) Το *Κοινοβούλιο* θεωρεί ότι η εξεταστική επιτροπή διέθετε όλα τα στοιχεία που του επέτρεπαν να είναι σωστά ενημερωμένο και περαιτέρω το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι το καθήκον αρωγής επιβάλλεται για την ενεργό διοίκηση και όχι για μια εξεταστική επιτροπή, η οποία έχει ειδική αποστολή, καθοριζόμενη από τον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων.

Η εξεταστική επιτροπή μπορούσε να κρίνει νομίμως βάσει των φακέλων, δεδομένου ότι οι φάκελοι αυτοί ήταν πλήρεις και του επέτρεπαν επομένως να προβεί σε εκτιμήσεις με πλήρη επίγνωση των πραγμάτων.

III — Απαντήσεις στα ερωτήματα που έθεσε το Δικαστήριο

Το Δικαστήριο εζήτησε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

1) πρώτον να περιγράψει με ακρίβεια τα καθήκοντα που εκτέλεσε ο προσφεύγων από τον Ιούνιο του 1984 όταν υπηρετούσε στο τμήμα των « κοινωνικών υποθέσεων »·

2) δεύτερον να δηλοποιήσει γιατί από αυτά τα καθήκοντα δεν μπορούν να θεωρηθούν ως « επαγγελματική πείρα σε θέματα ανάλογα με εκείνα που περιγράφονται υπό τον τίτλο "φύση καθηκόντων" » της προκηρύξεως εσωτερικού διαγωνισμού Β/161.

Απάντηση

Επί του πρώτου σημείου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διευκρινίζει ότι ο Arendt από την 1η Ιουνίου 1984 ήταν τοποθετημένος στην υπηρεσία « συντάξεων και ασφαλίσεων των μελών » και ότι στο πλαίσιο αυτών των υπηρεσιών εκτέλεσε τα ακόλουθα καθήκοντα:

1) εφαρμογή επί των βοηθητικών υπαλλήλων της νομοθεσίας των κρατών μελών επί θεμάτων κοινωνικής ασφαλίσεως, τομέας στον οποίο περιλαμβάνεται η αλληλογραφία, τα προβλήματα ατομικής υπαγωγής σε ασφάλιση, η ενημερώση της πληροφορικής βάσεως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που γνωστοποιούνται από τους οργανισμούς κοινωνικής ασφαλίσεως των διαφόρων χωρών, και ο υπολογισμός των καταβλητέων εισφορών·

2) υπολογισμός των ποσών που πρέπει να αποδοθούν στους βοηθητικούς υπαλλήλους που δεν είναι ασφαλισμένοι σε υποχρεωτικό κοινωνικό ασφαλιστικό σύστημα·

3) υπολογισμός των καταβλητέων εισφορών για τις προσωρινές συνεδριάσεις·

4) καθορισμός των βάσεων, για τον υπολογισμό πληροφορικής, των εισφορών ατυχημάτων και ασθενειών για τους ασκουμένους υποτρόφους·

5) εκπροσώπηση της υπηρεσίας στην ομάδα εργασίας πληροφορικής.

Όσον αφορά το δεύτερο σημείο διευκρινίστηκε στο Δικαστήριο από τον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής, ότι για να ερευνηθεί η αντιστοιχία των καθηκόντων που εκτέλεσε ο ενδιαφερόμενος από το 1984 με τις απαιτήσεις της προκηρύξεως του διαγωνισμού, η εξεταστική επιτροπή στηρίχτηκε επί της ακριβούς περιγραφής των καθηκόντων που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση κενής θέσεως, βάσει της οποίας προσελήφθη ο ενδιαφερόμενος στη θέση που κατείχει από τον Ιούνιο 1984. Η έρευνα της εξεταστικής επιτροπής έγινε επί της αντιστοιχίας μεταξύ των καθηκόντων που εκτέλεσε ο προσφεύγων και των « επιλογών » 1 και 2 της προκηρύξεως του διαγωνισμού.

Πράγματι, δεν διενεργήθηκε κανένας έλεγχος για την « επιλογή » 3, κατά το μέτρο που, ενόψει αυτής της επιλογής, η ειδική πείρα του προσφεύγοντος στο τμήμα των κοινωνικών υποθέσεων είχε ήδη ληφθεί υπόψη.

Όσον αφορά τις « επιλογές » 1 και 2, η εξεταστική επιτροπή διαπίστωσε πλήρη έλλειψη σχέσεως μεταξύ της εργασίας του υπολογι-

σμού των εισφορών που έκανε ο Arendt και της εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού, του οποίου απαιτείται γνώση ή πείρα από την εν λόγω προκήρυξη διαγωνισμού.

Η εξεταστική επιτροπή εκτίμησε πράγματι ότι τα έργα που εκτέλεσε ο ενδιαφερόμενος και τα οποία συνίσταντο στην εφαρμογή της νομοθεσίας της κοινωνικής ασφαλίσεως των διαφόρων κρατών μελών αποτελούσαν εργασία υπολογισμού, η οποία συνίστατο σε απλή αριθμητική ενέργεια, ενώ η εφαρμογή του δημοσιονομικού κανονισμού απαιτεί γνώση των μηχανισμών και κανόνων δημοσίου λογιστικού που προβλέπει αυτός ο κανονισμός.

Y. Galmot
εισηγητής δικαστής